ASOS JOURNAL

The Journal of Academic Social Science

Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi, Yıl: 9, Sayı: 122, Kasım 2021, s. 463-477

ISSN: 2148-2489 Doi Number: <http://dx.doi.org/10.29228/ASOS.52848>

Yayın Geliş Tarihi / Article Arrival Date

4.10.2021

Yayınlanma Tarihi / The Publication Date

29.11.2021

Serden Onur KARACA

Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Kamu Yönetimi

serdenonur13@gmail.com

Orcid: 0000-0002-5227-5108

KAMU YÖNETİMİNDE REFORM: 2000'Lİ YILLAR ÖRNEĞİ

Öz

463

Bu makalede, Türkiye’de Tanzimat Döneminden beri süre gelen kamu yönetiminde reform yapma ihtiyacının, özellikle Avrupa Birliği, OECD ve IMF gibi uluslararası örgütlerin de etkili olduğu 2000’li yıllardaki çalışmaları incelenmiştir. Dönem içerisinde etkisini en çok gösteren Avrupa Birliği uyum süreci içerisindeki Kopenhag Kriterleri’nin Türk kamu yönetimi anlayışındaki etkileri üzerinde durulmuştur. Çalışmanın amacı, Kamu Yönetimi nedir? Kamu Yönetiminde Reform Nedir ve neden yapılma gereksinimi duyar gibi sorulara cevap bulduktan sonra 2000’li yıllarda kamu yönetimi anlamında yapılan yenilik çalışmalarının küreselleşmenin de etkisiyle uluslararası ve ulusal örgütlerce nasıl bir şekilde planlandığının ortaya konulmasıdır. Dönem içerisinde gerçekleştirilen VIII. Beş Yıllık Kalkınma Planı, IX. Beş Yıllık Kalkınma Planı ve X. Beş Yıllık Kalkınma Planı incelenmiş olup, planlar doğrultusunda kamu yönetiminde gerçekleştirilmek istenilen yenilikler belirlenmiştir. Yine dönem içerisindeki hükümet programları (57. Hükümet, 58. Hükümet, 59. Hükümet, 60. Hükümet, 61. Hükümet, 62. Hükümet, 63. Hükümet, 64. Hükümet, 65. Hükümet ve 66. Hükümet) içerisinde kamu yönetimi anlayışında atılacak adımlar incelenmiş olup bu adımların uygulamadaki etkilerine bakılmıştır.

Anahtar kelimeler: Kamu yönetimi, Kamu yönetiminde reform, Beş yıllık kalkınma planları, Hükümet programları

IN PUBLIC ADMINISTRATION: THE EXAMPLE OF THE 2000S

Abstract

In this article, the need to reform the public administration in Turkey since the Tanzimat Era, especially in the 2000s, when international organizations such as the European Union, OECD and IMF were also effective. The effects of the Copenhagen Criteria in the European Union harmonization process, which had the most impact during the period, on the Turkish public administration understanding were emphasized. The aim of the study is to reveal how the innovation studies carried out in the sense of public administration in the 2000s were planned by international and national organizations with the effect of globalization, after finding answers to questions such as what is public administration, what is reform in public administration, and why it is needed. VIII. Five-Year Development Plan, IX. The Five-Year Development Plan and the X. Five-Year Development Plan have been examined and the innovations that are desired to be realized in public administration have been determined in line with the plans. Again, the steps to be taken in the understanding of public administration within the government programs in the period (57. Government, 58. Government, 59. Government, 60. Government, 61. Government, 62. Government, 63. Government, 64. Government, 65. Government and 66. Government) were examined and the effects of these steps in practice were examined.

Keywords: Public administration, Public administration reform, Five-year development plans, Government programs

GİRİŞ

Tüm Dünyada olduğu gibi ülkemizde de kamu yönetimi anlayışı dönemin getirdiği yenilikler ve zorunluluklar karşısında sürekli olarak değişim geçirmiştir. Osmanlı Devleti döneminden beri sürekli değişim gösteren kamu yönetimi anlayışı nihayetinde 2000'li yıllar ile birlikte bir kez daha değişime uğramış ve yenilenmiştir. Özellikle bu dönemde yapılan yenilikler ile birlikte kamu hizmetleri bağlamında halka daha yakın ve halkın da yönetime daha çok katılmasını sağlayacak bir yönetim anlayışı benimsenmiştir. Geçmiştekinin aksine, kamunun halka hesap verebilir bir hale gelebilmesi için yerel yönetimlerin daha güçlü bir hale gelmesi amacıyla kamu yönetiminde reform yapma gereksinimi duyulmuştur. Bu reform hareketinin asıl amacı yerel yönetimlerin merkezi idarenin belirlemiş olduğu ilke ve standartlara ve ulusal ilkelere uygun olarak kendi mahalli kararlarını alıp, ihtiyaçlarını karşılayabilecek bir konuma gelmesidir. Bununla birlikte dünyadaki yerel yönetim tarzlarına ayak uydurmuş daha çağdaş ve halkın denetimine açık bir yerel yönetim mekanizması geliştirilmiş olunacaktır.

Bu çalışmada ilk olarak Kamu Yönetimi Nedir? Sorusuna cevap aranacak, daha sonra kamu yönetiminde neden bir reform yapılmaya ihtiyaç duyulduğunun cevapları verilecek ve son olarak da 2000'li yıllarda kamu yönetiminde yapılan reform hareketleri incelenecektir.

Kamu Yönetimi Nedir?

Kamu yönetimi, devletlerin kamu politikası belirleme ve bu belirlenen politikaların uygulanmasını ve devletin örgütsel yapısı anlamına gelir. Ülkedeki halkın tamamını sevk ve idare eder. Kamu yönetimi uygulamalarında, farklı disiplinlerden alması gerekenleri alır ve sorunları çözmek için bu aldıklarını kullanır. Çünkü kamu yönetimi; kamu politikalarının oluşturulması, uygulanması, örgütlenmesi, planlanması, denetimi ve idaresi gibi tüm işlem ve faaliyetlerin

bütünü anlamına gelir. Bununla birlikte devlet erkânı ile halk arasındaki ilişkilerde bir köprü niteliğindedir.

Kamu yönetimi iki yönlü olarak incelenebilir: işlevsel ve yapısal. Bunlardan ilki olan işlevsel açıdan incelenmesi, kamu yönetimine baktığımızda çoğunlukla genel kuralları ve kamu politikası kararlarını uygulama anlamındaki önemidir. Bu açıdan kamu yönetimi, kamu politikalarının belirlenmesi ve daha sonrasında uygulanmasında en önemli etkidir ve bu siyasi sürecin bir ayağını oluşturmaktadır. İşlevsel anlamda kamu yönetimi kısaca kamu politikalarının belirlenmesi ve bunların yürütülmesini sağlayan etkidir.

Kamu yönetimine yapısal açıdan baktığımızda ise bu, daha çok devletin örgütlü bir yapı olduğunu bize gösterir. Günümüzde her devlet belirli yasalar ile birlikte görevlerini yerine getirir ve bunun için ulusal ve yerel anlamda bir takım örgütlenmelere gider. İşte burada karşımıza çıkan kamu örgütleri, devletin yapısal yönünü ortaya çıkarmaktadır. Buradaki temel amaç, anayasa ve yasalarla belirlenen görevleri yerine getirmektir. İktidar bu örgüt yapısı ile birlikte plan ve programlarını hayata geçirir. İşte burada kamu yönetiminin, siyasi organların yürütmeye olan bağlantısı karşımıza çıkmaktadır. Bu da devlet ile toplum düzeninin temel yapı taşıdır. Bu ikili arasındaki düzenin varlığı ve kesintisizliği kamu yönetiminin eksiksiz ve sorunsuz işlemesine bağlıdır.

Kamu yönetimi akademik bir disiplindir. Disiplinler arası köprü görevi gören ve bu bağlamda yukarıda değindiğimiz gibi çeşitli disiplinlerden gerekli kısımları alan ve bunları kamusal sorunları çözmeye kullanan bir disiplin konumundadır. Kamu yönetimi, iktisattan hukuka, siyaset biliminden sosyolojiye kadar birçok farklı disiplin ile kesişmektedir. (www.ekodialog.com.tr)

Ülkemizde kamu yönetimi 1950'lere kadar idare hukuku içerisinde incelenmiş ve kendi başına bir bilim dalı olarak ortaya çıkmamıştır. Ancak kamu yönetimin ayrı bir bilim dalı olarak incelenmeye başlanmasına 1953 yılında Ankara'da kurulan TODAİE (Türkiye Ortadoğu Amme İdaresi Enstitüsü) vesile olmuştur. Buradaki temel amacı Merhum Başbakan Adnan Menderes şu şekilde açıklamaktadır: "Kamu idaresinin daha rasyonel bir şekilde yönetilmesine ve çalışmasına faydalı bir faaliyette bulunmak ve devlet memurlarının mesleki anlamda yetiştirilmelerinde gelişmeler sağlamak gibi mühim gayeleri benimsemiş olan Enstitü'nün, yalnız Türkiye'nin değil aynı zamanda Ortadoğu memleketlerinin de gelişmesinde mühim bir rol alacağına inanmaktayız".

Yine burada unutmamamız gereken bir diğer konu ise dünyadaki ilk kamu yönetimi okulunun I. Murat döneminde Osmanlı Devleti'nde açılan Enderun Mektebi olduğudur. Bu mektebin temel amacı sarayda hizmet edecek görevlileri ve devletin ihtiyaç duyduğu kamu görevlilerinin yetiştirilmesidir.

Kamu Yönetiminde Reform

Sözlük anlamında reform kavramına baktığımız zaman çoğunlukla, eksiklikleri ve hataları giderme, geliştirme veya yeni bir biçim verme anlamında kullanılır. Bizim konu başlığımızdan yola çıkarak yönetimde reform kavramına bakacak olursak; yönetimin sahip olduğu tüm imkânların yönetim gücünün istek ve hedefleri doğrultusunda zamanına uygun, çağdaş ve modern düşüncelerle eş değer bir şekilde yeni bir bakış açısı getirmek olduğu karşımıza çıkıyor. Bu bakımdan yönetimde reform yapmaktaki amaç var olan yönetim anlayışının günün koşullarına uygun, hızlı, kaliteli ve ekonomik bir hale getirmek ile birlikte yönetimi en az emek, para ve zaman harcayarak gerçekleştirmek için en uygun yolların aranmasıdır. Bu reform

çalışmaları ile birlikte yönetim sisteminde var olan anlayışın büyük bir oranda değişip yerine yeni bir anlayışın getirilmesi olarak da tanımlayabiliriz.

Devletin kamu üzerinde ne derece bir rol oynayacağı ile ilgili sürekli bir tartışma hali vardır. Tartışmaların en önemli nedeni, devletin kamu üzerinde bulunan yetkisinin toplum tarafından desteğe ihtiyaç duyması ve muhalif kesimler tarafından gelecek eleştiri ve baskılara siyasi iktidarın çok fazla gönüllü olmayışdır. Ancak kamunun faaliyette bulunacağı geniş bir görev ve yetki alanı vardır. Yapılan reformlar neticesinde kamunun bu görev ve yetkileri nasıl daha iyi bir şekilde yöneteceği sorunu üzerinde durulmaktadır. İşte tüm bunların sonucunda kamu yönetimi alanında yapılacak reformun daha çok kamunun o anki ihtiyaçlarına ve devletin bunları ne kadar karşılayabileceğine bakılmaktadır. Burada reformun içeriğini ve hayata geçirilme hızını belirleyecek unsurlar devreye girecektir. Bunlar; liderlik, kaynaklar, reform yapılacak ülkenin anayasal düzeni, var olan duruma karşı olan memnuniyetsizlik ve var olan kamu yönetimi anlayışının çağa uygun olup olmadığıdır.

Kamu yönetiminde reform yapmak bir bakıma da tartışmalıdır. Çünkü reformun içeriği iktidardan iktidara ve muhalefete göre görüş ayrılıklarına açık bir haldedir. Yine yapılan reformlar belirli bir süreyi alır çünkü yapılan değişiklikler birçok konuda gerçekleştirildiğinden, yeni düzene geçiş zaman alabilmektedir. Peki, tüm bu yenilikler sonucunda yapılacak reform ne gibi faydalar sunmaktadır ve hangi alanları kapsamaktadır? Maddeler halinde bunlara bakacak olursak:

- Kırtasiyecilik diye adlandırdığımız bürokratik işlemlerin azaltılması ve teknolojiye daha fazla yararlanma,
- Vergilerde ve harcamalarda reforma gidilip, bütçe açığı ve kamu borçları gibi devlete yük olan kalemlerin azaltılmasının sağlanması,
- Kamu kurumlarının etkinliğini artırabilmek için daha minimal düzeyde ve bağımsız birimlerin oluşturulması,
- Yönetimde etkili yaklaşımları yani stratejik planlama, performans yönetimi, gibi belirli tekniklerin daha sık bir şekilde kullanılmasının sağlanması,
- Kamusal hizmetlerin tüm yükünü sadece kamu birimleri yerine, özel ve gönüllü kuruluşlara da gördürülmesi ve özel kesim ile kamu kesimi arasında işbirliğine gidilmesinin sağlanması (şirketleşme- özelleştirme uygulamaları),
- İnsan kaynakları yönetimi anlayışında ve ücret sisteminde değişiklik yapılması ile birlikte kamu birimlerinin kendi personel politikasını belirleyip, buna göre ücret sistemini belirleme yetkisinin verilmesini sağlamak. (Yılmaz, 2001)

Tüm bu maddelere baktığımız zaman yapılmak istenen asıl amaç her zaman yönetsel anlamda çağın gereksinimlerine uygun, yapılacak hizmetlerin daha hızlı ve daha kısa zamanda yapılması, kamu mali yönetimi ve personel yönetimi alanlarında olduğunu görmekteyiz.

Kamu yönetiminde yukarıda da bahsettiğimiz yenilikleri yapabilmek için ve bu yeniliklerin başarılı olabilmesi için hiç şüphesiz reform yapmada istekli ve inançlı bir hükümetin olması ve hükümet taraftarlarının da onlara bu konuda destek vermeleri gerekmektedir. Çünkü kamuoyunun yapılacak olan reforma inanması, güvenmesi ve destek vermesi bu süreç içerisinde çok önemlidir. Verilecek destek ile birlikte hükümette daha güvenli bir çalışma alanı bulacaktır. Halkın desteğinin alınabilmesi için ise bürokratik organların yapılacak olan reforma olan inançları

ve reform paketinin içeriğinin zenginliği önemli bir rol oynamaktadır. Yani genel olarak diyebiliriz ki kamu yönetiminde yapılacak reformun güçlü bir siyasal desteğe ihtiyaç duymaktadır. Reformun büyüklüğü ve kapsadığı alan genişledikçe bu konudaki ihtiyaç daha da artacaktır.

Yapılacak her yeni reform hamlesi o dönemin fırsatlarına ve durumuna göre şekil alabilmektedir. Bu fırsatlar ülkelerin özel durumlarından kaynaklı ortaya çıkıyor olsa bile, küreselleşme ile birlikte bir takım öznel yaklaşımlar da artık ortaya çıkabilmektedir. Yeni bir seçim ile birlikte yeni iktidar ya da siyasi-ekonomik alandaki bir kriz ülkelere bu bağlamda bir reform yapma fırsatı verebilmektedir ki kamuoyunda da ister istemez böyle bir beklenti söz konusu olabilmektedir.

Günümüzdeki reform anlayışına baktığımız zaman geçmişteki kamu kurumları odaklı reformların aksine artık daha çok vatandaş önemseyen ve vatandaş odaklı reformlar yapıldığını görebilmekteyiz. Belirli bir ideolojik kalıptan sıyrılmış bu reform anlayışı ile birlikte artık daha geniş kapsamlı reformlar yapılabilmektedir. Peki, tüm bu gelişmeler ışığında ülkemizde kamu yönetimi anlamında ne tür reformlar gerçekleştirildi? Ve bunlar ne tür yenilikler getirdi? Artık 2000’li yıllarda yapılan reformları ve bu reformların yapılma nedenlerini, içeriklerini inceleyebiliriz.

2000’li Yıllarda Türkiye’de Kamu Yönetiminde Reform

Kamu yönetiminde reform yapmak isteği kendiliğinden oluşan bir zorunluluk veya istek olmayıp, yaşanan ekonomik, teknolojik, siyasal ve toplumsal gelişmelerin bir sonucu olarak bir bakıma zorunlu hale gelmektedir. 2000’li yıllara doğru ilerlerken özellikle küreselleşmenin de etkisiyle birlikte ortaya çıkan yeni düzen ile birlikte, özel sektör karşısında kamu yönetimini hantallık ve verimsizlikten kurtarılma istenmiştir. Bu dönem içerisinde başlayan siyasal ve yönetsel anlamdaki değişiklikler kamu yönetimi anlayışında da yeniliklere gidilmesini zorunlu hale getirmiştir. Yerleşme ve iktidarın yoğunlaşması bu yeni dönemdeki kamu yönetimi anlayışının değişmesini sağlayan faktörlerdendir. Yine bu dönem içerisinde karşımıza çıkan en önemli etkenlerden biri Avrupa Birliği’ne üye olmak isteyen Türkiye’nin, bu bağlamda AB’ye uyum süreci içerisine girmesidir. Kamu yönetimi alanında atılan her adım AB Kopenhag Kriterleri çerçevesinde atılmış ve ana hedef bu ölçütlere uyum olmuştur. (Karcı, 2015)

Bu dönemde kamu yönetiminde reform yapılmasını gerektiren bir diğer önemli unsur ise 1999 yılında IMF ile imzalanan İstikrar Programı olmuştur. Bu program dâhilinde Türkiye’de vergi politikasından kamu mali yönetimine, tarımdan sosyal güvenliğe kadar birçok alanda reform yapılması öngörülmüştür. Bu reformlar ile birlikte yasalarla güvence altına alınmış bir yapılanma süreci başlamıştır.(Karcı, 2015)

Yaşanan bu gelişmeler sonucunda 2000’li yıllar boyunca beşer yıllık kalkınma planları ile birlikte hem kamu yönetiminde hem de diğer alanlarda reform çalışmaları yapılmıştır. Şimdi kronolojik sırayı takip ederek, 2000’li yıllardaki kamu yönetiminde yapılan reform çalışmalarını inceleyebiliriz.

VIII. Beş Yıllık Kalkınma Planı (2001-2005)

2000’li yıllarda ülkemizde kamu yönetimi alanında yapılan reformları incelediğimizde iktidar partisinin parlamentodaki üstünlüğü de göz önüne alınarak çeşitli yasal düzenlemelerle faaliyete geçtiğini görmekteyiz. Bu dönem içerisinde yapılan reformlar kamu yönetiminden ziyade bir devlet reformu halini almıştır. Yapılacak düzenlemelerin yasa yoluyla yapılması

hedeflenmiş, bunun içinde ilk olarak 2001-2005 yılları arasını kapsayan VIII. Kalkınma Planı hazırlanmıştır.

Bu kalkınma planının temel hedeflerine baktığımızda dünyadaki insan hakları, hukukun üstünlüğü ve demokratikleşme gibi önemli unsurlara ayak uydurulmak istenmiştir. Yine dönem içerisinde yaşanan teknolojik gelişmelere ve ekonomik anlamda küreselleşmenin de etkisiyle yaşanan gelişmelere de ayak uydurulmak istenmiştir. Dünyada oluşan yeni ortam sosyal ve ekonomik anlamda birçok fırsat yaratmakla birlikte, sermayedeki artış ülkelerin gelişme potansiyelini güçlendirdiğinden Türkiye’de bu süreçten daha fazla faydalanabilmek amacıyla yapısal reformları tamamlayıp, bu yeni döneme hazır bir hale gelmeyi hedeflemektedir.

Dönem içerisinde ilk olarak karşımıza kamu yönetiminde insan kaynaklarını ve yönetsel işleyişi kapsayan sorunlar çıkmaktadır. Kamu kurumlarının amaçlarında, görevlerinde ve örgüt yapılarındaki sorunları giderebilmek için çalışmalar yapılmıştır. Yine merkezi yönetim üzerindeki yoğun görevlerin, yerel ve taşra yönetimlerine dengeli bir şekilde dağıtılması bu dönem içerisinde gerçekleştirilmek istenen bir diğer önemli amaçtır. Kamu yönetimini yeniden yapılandırıp, daha vatandaş odaklı bir yönetim anlayışı planlanmıştır. Vatandaş odaklı olmasındaki amaç ise kamu uygulamalarının hesap verilebilir bir hal alması ve böylece kamu alanındaki performansın artırılması hedeflenmiştir. (Acar, Sevinç, 2009)

Yapılan beş yıllık planlama çerçevesinde kamu yönetimi, daha etkin, daha hızlı, vatandaşın sorunlarını temel alan, katılımcı ve halka dönük bir hal alacaktır. Dönemin şartlarına ayak uydurmak için teknolojinin kamu yönetiminde ve kamu kurumlarında daha etkin bir şekilde kullanılmasıyla birlikte, buralarda çalışan personelin daha nitelikli bir hal alması amaçlanmaktadır. Yine kamu yönetiminde bu döneme kadar belki de en çok göze batan sorunların başında gelen norm kadrolara ve objektif seçme ölçütlerine dayalı bir istihdam tarzı hedeflenip, liyakat merkezli bir yaklaşım hayata geçirilmeye çalışılmıştır. Merkezi yönetim, yukarıda da bahsettiğimiz gibi çok fazla görev ve sorumlulukla yüklendiğinden mahalli idareler, yönetim, görev ve maddi anlamda daha güçlü bir hale getirilip hem buraların etkinliği artırılacak hem de merkezi yönetimin iş yükü hafifletilecektir. (Resmi Gazete,2000)

Yukarıda VIII. Beş Yıllık Kalkınma Planında kamu yönetimi anlamında yapılması hedeflenen yenilikleri değerlendirdik. Tüm bu yeniliklerin asıl amacı içinde bulunulan dönemde Türkiye’nin, Avrupa Birliği’ne katılma konusundaki isteğinden kaynaklandığını söyleyebiliriz. Çünkü yapılan tüm reformlar, Türkiye’nin Avrupa Birliği’ne tam üyeliğinin onayladığı Helsinki Konferansı kararlarından sonra, üyelik için gerçekleştirilmesi gereken reformların bildirildiği Kopenhag Kriterlerine uygun bir şekilde hazırlanıp hayata geçirilmiştir. Bu bağlamda Avrupa Birliği’ne üye olunabilmek için tüm bu yönetsel reformların bir an önce gerçekleştirilmesi için çalışma yapılmıştır. Avrupa Birliği’ne üyelik süreci kapsamında karşımıza çıkan bu durum, dönem boyunca atılan her adımda da karşımıza çıkacaktır.

Dönem içerisinde reform çalışmalarına ek birçok kanun ile birlikte de kamu yönetiminde yenilikler hayata geçirilmiştir. Bunlardan biri 2004 yılında hayata geçirilen 5176 Sayılı Kamu Görevlileri Etik Kurulu Kurulması’dır. Buradaki amaç kamu kurumlarının daha saydam ve hesap verilebilir bir hale getirilmesidir. Yine bu dönemde çıkarılan bir başka kanun ise 2004 yılında hayata geçirilen 5227 sayılı Kamu Yönetimi Temel İlkeleri ve Yeniden Yapılandırılması isimli kanundur. Bu kanunun amacı merkezi idare ve yerel idare arasındaki görev, yetki ve sorumlulukların sınırının belirlenmesidir. (Turan,2015; 320)

Bu dönemde hiç şüphesiz yerel yönetimler anlamında da bir takım çalışmalar yapılmış ve bunlar kanun yoluyla hayata geçirilmiştir. Örneğin 2005 yılı ve 5393 sayılı Belediye Kanunu ile birlikte belediyelerin tüm görev, yetki ve sorumlulukları düzenlenmiştir. Yerel yönetimler anlamında çıkarılan bir diğer kanun ise yine 2005 yılında hayata geçirilen 5302 Sayılı İl Özel İdaresi Kanunu'dur. Bu kanundaki amaç yerel idareleri daha güçlü ve merkezi idareden sıyrıp daha yerel bir hale getirmektir.

IX. Beş Yıllık Kalkınma Planı (2007-2013)

2000'li yıllarda hazırlanan kalkınma planları içerisinde kamu yönetimi anlamında yapılan reform çalışmaları genel anlamda birbirleriyle yakınlık göstermektedir. Bu bağlamda IX. Beş Yıllık Kalkınma Planı'nda da kamu yönetimine yönelik yapılan yenilikler dönemin şartlarına uygun, hızla gelişen ve yaygınlaşan iletişim sektöründeki teknolojik gelişmelerle birlikte, küreselleşmenin, ülkelerdeki tüm sosyal ve ekonomik gelişmeleri yakından etkilediği görülmektedir. Bu gelişmeler neticesinde hem örgütlenme yapısında hem de hizmet yürütme şeklinde bir anlamda mecburi değişikliklerin gerçekleştiği göze çarpmaktadır. Günümüzde etkin bir şekilde işleyen piyasa mekanizması, çağa uygun bir teknolojik altyapıya, kurumsal yapıya ve ticari altyapıya sahip olmanın değişen ve sürekli gelişen pazarda gelişmeleri takip etmekte önemli bir yer tuttuğu görülmektedir. (Uçar, Karakaya, 2014)

İşte bu gelişmeler karşısında IX. Beş Yıllık Kalkınma Planı, değişimin çok boyutlu ve hızlı olduğu, rekabet sisteminin arttığı ve genel anlamda belirsizliklerin çoğaldığı bir döneme rastlamaktadır. Planın asıl amacı şu şekilde ifade edilmektedir: “İstikrar içinde büyüyen, gelirini daha adil paylaşan, küresel ölçekte rekabet gücüne sahip, bilgi toplumuna dönüşen, Avrupa Birliği'ne üyelik için uyum sürecini tamamlamış bir Türkiye oluşturmak.” (Resmi Gazete, 2006)

Yeni kalkınma planı ile birlikte devletin ticari mal ve hizmet üretiminden çekilerek, yani bunları özel sektöre bırakarak sadece politika oluşturma, düzenleme ve denetleme mekanizmasında bulunup, buraların güçlendirilmesi hedef alınmaktadır. Avrupa Birliği ile uyum süreci içerisinde bir hizmetin vatandaşla en yakın kamu yönetimi organlarınca verilmesini (subsidiarite) sağlamak istemektedir. Yine dönem içerisinde Avrupa Birliği'ne uyum sağlamak ve üyelik müzakerelerini tamamlamak amacıyla gereken tüm idari yapılanmanın tamamlanması da hedeflenmiştir. (Mamur Işıkcı, 2017)

IX. Beş Yıllık Kalkınma Planı içerisinde kamu yönetimi anlayışında gerçekleştirilmek istenen yenilikleri birkaç maddeyle açıklamak gerekirse:

- Kamu hizmetlerinde kalite ve etkinliğin artırılması amacıyla kamu kurum ve kuruluşlarının görev, yetki ve işlevleri gözden geçirilerek bu alandaki eksiklikler ortadan kaldırılıp, kurum ve kuruluşların politika oluşturma, maliyetlendirme ve uygulama kapasiteleri artırılabilecek, insan kaynakları geliştirilecek, kamu hizmetlerinin vatandaşlara sunumunda bilgi ve iletişim teknolojilerinden daha fazla yararlanılması sağlanacaktır,
- Merkezi yönetim bünyesindeki kamu kurum ve kuruluşlarının teşkilat kanunları yeniden düzenlenip uyumlu bir hal alacaktır,
- Kamu kurum ve kuruluşlarının işlem ve eylemlerinde uyacakları usul ve esasları içeren yasal düzenleme gerçekleştirilecektir,
- Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı göz önüne alınarak merkezi yönetimden yerel yönetim görev ve yetki devri yapılacaktır,

- Kamu yönetiminde politika oluşturma ve uygulama kapasitesi daha güçlü bir hale getirilecektir,
- Kamu kurumlarında yönetimin güçlendirilmesi için alınan kararların orta ve uzun vadeli bir şekilde tasarlanması ve kurumun amaçlarına uygun bir şekilde sonuç odaklı hale getirilmesi sağlanacaktır,
- Kamu kesiminde insan kaynaklarının geliştirilip buradaki personelin çağa uygun bir hal alması ve gerekli teknolojik gelişmelere hazır bir hale gelmesi sağlanacaktır,
- Kamu hizmetleri verilirken sürenin kısılması ve vatandaşın daha kısa bir zamanda hizmet alabilmesi için çağa uygun olarak hizmetlerin elektronik ortamda verilmesine çalışılacaktır. Bu günümüzde de yoğun bir şekilde kullanılan e-Devlet hizmetidir. (Resmi Gazete, 2006)

Tüm bu yeniliklerin hayata geçirilmesi planlanırken, diğer kalkınma planlarından farklı olarak IX. Beş Yıllık Kalkınma Planı'nda Plan İzleme ve Yönlendirme Komitesi kurularak reform maddelerindeki gelişmeler raporlar halinde Bakanlar Kurulu'na sunulmuştur.

Tüm bu reform çalışmalarının yanı sıra kamu yönetiminde özellikle belediyeler bağlamında da çok önemli yeniliklere gidilmiştir. 2008 yılı ve 5747 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile birlikte Büyükşehir belediye sınırları içerisinde bulunan ilk kademe belediyelerinin tüzel kişiliği kaldırılıp ilçe belediyelerine eklenmiştir. Yine dönem içerisinde yerel yönetim anlamında yapılan bir diğer kanun 2012 yılı ve 6360 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu'dur. Bu kanun ile birlikte Büyükşehir Belediyesi'nin sınırı il mülki sınırı haline gelmiştir. Bu kanunla birlikte köyler tamamen kaldırılıp mahalleye dönüştürülmüş ve mahalle kurulabilmesi için 500 nüfus sınırı getirilmiştir. Tüm bu kanunların amacı kamu yönetiminde daha etkin ve daha kolay bir yönetim anlayışının hayata geçirilmeye çalışılmasıdır. (Turan,2015; 321)

Dönemi noktalamadan önce belki de dönem içerisinde kamu yönetimi anlayışı için en önemli olan bir kanunu da atlamamak gerekir. 2012 yılında çıkarılan 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kanunu ile birlikte kamu hizmetlerinin hayata geçirilmesinde bağımsız ve kullanışlı bir şikâyet mekanizması oluşturulmak istenmiştir. Buradaki amaç idarenin tüm eylemlerinin insan haklarına saygılı, adalet anlayışıyla uyumlu ve hukuka uygun bir halde olup olmadığının denetlenmesidir.

X. Beş Yıllık Kalkınma Planı (2014-2018)

2014-2018 yılları arasını kapsayan X. Beş Yıllık Kalkınma Planı'nın asıl hedefi, toplumu daha yüksek bir refah seviyesine çıkarmaktır. Küresel ekonomide geleceğe dönük risklerin belirsizliklerin sürmesi, dünya genelinde ekonomik anlamda değişimin ve dönüşümün sürmesi ve gelişmiş/gelişmekte olan ülkeler arasında güç dengelerinin yeniden belirlendiği bir dönem içerisinde hazırlanıp hayata geçirilmeye çalışılmıştır. Tabii tüm bu etkenler içerisinde bizi ilgilendiren yani kamu yönetimi alanında da bir takım yenilik çabaları olmuştur. Bunları incelemeye başlayacak olursak bunları maddeler halinde şu şekilde açıklayabiliriz:

- Kamu idareleri tarafından kısa ve orta vadeli amaç ve hedeflerin belirlenip bu faaliyetleri belirlenen amaç ve hedefler ile paralel bir şekilde belirlenmesi gerekmektedir,
- Merkezi yönetim konumundaki kamu idareleri, sosyal güvenlik kurumları nüfusu 50 bin ve üzeri olan belediyeler, 81 il özel idaresi ve 15 Kamu İktisadi Teşebbüsü (KİT) için stratejik planlar oluşturulup, bu plan çerçevesinde performans ve faaliyet raporları hazırlanarak daha verimli bir kamu yönetimi idamesi yerine getirilmek istenmiştir,

- Kamu idarelerindeki yönetime destek olacak ve buralardaki yönetim süreçlerini iyileştirecek bir iç denetim sistemi hayata geçirilmek istenmiştir. Bu iç denetim sistemi ile birlikte kurum içerisindeki performansın belirlenmesi hedeflenmektedir,
- Kamu kurum ve kuruluşlarındaki bütçe belirleme, bütçeleme, uygulama ve izleme yöntemi ile bu süreçlerin verimliliğinin artırılmasına yönelik politikalar belirlenecektir,
- Tüm bu hedeflerin asıl amacı, kamuda, yönetim anlamında verimliliğin artırılabilmesi ve hesap verilebilir bir hale gelmesidir. Tüm bu planlar ilk başlangıç noktasından son değerlendirme noktasına kadar tüm yönetim şemasında hayata geçirilmeye çalışılacaktır,
- Kamu yönetiminde belirttiğimiz bu planların hayata geçirilmesi konusunda sürecin tüm aşamalarında uyumlu ve bütünlük içerisinde gerçekleştirilebilmesi için kurumlar arasındaki bağın güçlendirilmesi hedeflenmektedir. (Resmi Gazete: 2013)

Bu dönem içerisinde kamu yönetimi anlamında yapılan yeniliklerden belki de en önemlisi, geçmiş dönemde hayata geçirilen e-Devlet uygulamasıdır. Dönem içerisinde bu uygulama geliştirilerek kamu yönetimi anlamında şu konularda kolaylık sağlaması hedeflenmiştir:

- e-Devlet uygulaması ile birlikte kamu kesiminde ciddi bir etkinlik ve verimlilik artışı olduğu görülmüştür. Buradaki belki de en önemli neden şeffaf, hesap verilebilir ve hızlı bir kamu yönetiminin uygulanıyor olmasıdır. Vatandaşın e-Devlet uygulamasını yoğun bir şekilde kullanması ile birlikte kamu kurumlarındaki mali ve idari yük de azalmıştır.
- Dönem itibarıyla 600'e yakın hizmet e-Devlet uygulaması üzerinden halkla buluşturulabilmiştir. Bunlar sağlık, eğitim, adalet vs. gibi birçok alanı kapsamaktadır.
- Bireylerde olduğu kadar işletmelerde de e-Devlet uygulaması kullanımı artmış ve iş dünyasında da yaygın bir kullanım alanına ulaşmıştır.
- e-Devlet uygulamasının kamu yönetimi anlayışındaki son önemine bakacak olursak, uygulamanın yaygın bir şekilde kullanılmaya başlanmasıyla birlikte kamu kurumlarındaki kâğıt kullanma oranı da düşmüş böylece hem daha çevreci bir düzene geçilmiş hem de kamu kurumlarının giderlerinde belirli bir iyileşme yaşanmıştır. (Resmi Gazete: 2013)

Tablo 1. 2000 Sonrası Kamu Yönetimi Reformu Kapsamında Gerçekleştirilen Yasal Düzenlemeler

Konu Başlıkları	Uygulamaya Konulan Kanunlar
Saydamlık, Şeffaflık, Açıklık, Tarafsızlık, Hesap Verebilirlik ve Demokratiklik	4982 Sayılı Bilgi Edinme Kanunu 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu 5176 Sayılı Kamu Görevlileri Etik Kurulu Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun 6328 Sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu
Yönetişim, Etkinlik, Etkililik ve Ekonomiklik	5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu 5449 Sayılı Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanun 5902 Sayılı Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun

	6223 Sayılı Kamu Hizmetlerinin Düzenli Etkili ve Verimli Bir Şekilde Yürütülmesini Sağlamak Üzere Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Teşkilat Görev ve Yetkileri İle Kamu Görevlerine İlişkin Kanunlarda Yetki Kanunu 6328 Sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu
Yerel Yönetimlerde Yeniden Yapılandırılmasının, Hizmetlerin Planlı, Programlı, Etkin, Verimli ve Uyum İçinde Yürütülmesini Sağlanması Avrupa Yerel Özerklik Şartına Uyum	5355 Sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanunu ve 5393 Sayılı Belediye Kanunu 6360 Sayılı On Dört İlde Büyükşehir ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması ve Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun 5286 Sayılı Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nün Kaldırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun 5216 Sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ve 5747 Sayılı Büyükşehir Belediyesi Sınırları İçerisinde İlçe Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun 5302 Sayılı İl Özel İdaresi Kanunu İncelemesi 5779 Sayılı İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanun 5902 Sayılı Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun
Uluslararası Örgütlere Uyumun Sağlanması; Avrupa Birliği, IMF, Dünya Ticaret Örgütü, Dünya Bankası ve OECD	4734 Sayılı Kamu İhale Kanunu, 4735 Sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu 5176 Sayılı Kamu Görevlileri Etik Kurulu Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun 5302 Sayılı İl Özel İdaresi Kanunu İncelemesi 5449 Sayılı Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanun 5916 Sayılı Avrupa Birliği Genel Sekreterliği Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun 6328 Sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu

Kaynak: Resmi Gazete

2000 sonrası dönem içerisinde kamu yönetimi anlamında birçok düzenleme planlanmış ve bunların çoğu hayata geçirilmiştir. Bu reform çalışmaları yapılırken yerel yönetimden, Avrupa Birliği uyum sürecine kadar farklı alanlarda yasal düzenlemeler yapılmıştır. Yukarıdaki Tablo 1. de tüm bu yasal düzenlemeleri açık bir şekilde görmekteyiz.

Kalkınma Planları dışında, dönem içerisinde hükümetlerde kamu yönetimi anlamında da reform çalışmaları yapılmıştır. Bunlara sırayla bakmak gerekirse:

57. Hükümet Programı (1999-2002)

Türkiye Cumhuriyeti 57. Hükümeti 28 Mayıs 1999 ile 18 Kasım 2002 tarihleri arasındaki dönemi ifade etmektedir. 3 partinin bir araya gelmesiyle oluşturulan koalisyon hükümeti kamu yönetimi anlayışında da bir takım yeniliklere gitmiştir. Bunlar:

- Kamu yönetiminde güven ve verimliliğin artması, gözetim ve denetim ağının daha gelişmiş bir hale getirilebilmesi için kamu kurum ve kuruluşları arasında görev ve yetki paylaşımının yeniden düzenlenmesi gerektiği savunulmuştur,
- Ülkemizdeki kamu yönetimi anlayışının dönemin gelişmiş ve çağdaş devlet ilkeleri doğrultusunda ülke ihtiyaçlarına gereken yanıt verebilecek bir şekilde yeniden yapılandırılması gereği savunulmuştur,
- Kamuyu denetleme mekanizmasında önemli yer tutan kamu denetleme kurumlarına işin gereksinimlerini karşılayabilecek düzeyde ve yeterli sayıda eleman alınması kararlaştırılmıştır,
- Kamu harcamalarındaki fazlalığı azaltabilmek için bu alanda da yeniliğin şart olduğu belirlenmiştir,
- Avrupa Birliği uyum süreci içerisinde önemli bir yere sahip olan Gümrük Kanunları'nı, Avrupa Birliği Gümrük Mevzuatına uyumlu hale getirebilmek için çağdaş bir Gümrük Kanun Tasarısı'nın hazırlanması gerektiği belirtilmiştir,
- Kamu yönetiminde ve kamu hizmetlerini yürütmede daha şeffaf, daha adaletli, daha verimli ve katılımcı bir yönetim anlayışının benimsenmesi gerektiği görülmüştür,
- Kamu yönetimine eleman alırken uzun zamandır en büyük sorun olarak karşımıza çıkan adam kayırma ve liyakatsizlik gibi konularda işe yeterlilik ilkesinin esas alınması gerektiği belirlenmiştir. Yine bu maddeye bağlı olarak kamu personelinin atanması ve görevde yükselmesi konularında ehliyet ve liyakat ilkeleri nesnel ölçülere ve sınav sonuçlarına bağlanmıştır.

58. Hükümet Programı (2002-2003)

Türkiye Cumhuriyeti 58. Hükümeti 16 Kasım 2002 ile 11 Mart 2003 tarihleri arasında kapsayan dönemdir. Dönemin bu denli kısa sürme nedeni, seçimi kazanan Adalet ve Kalkınma Partisi'nin Genel Başkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın o dönem içerisinde siyaset yasağının bulunmasından dolayı seçime girememiş olması ve onun yerine Abdullah Gül'ün hükümet kurma görevini almasıdır. 2003 yılında Recep Tayyip Erdoğan'ın siyaset yasağının kalkması ile birlikte Abdullah Gül görevinden istifa etmiş ve böylece 58. Hükümet son bulmuştur. Ancak bu kısa dönem içerisinde de kamu yönetimi anlayışında bir takım yenilikler yapılmıştır. Bunlar:

- Yönetimde demokratik bir yaklaşımı benimsemek için sivil toplum kuruluşlarının geliştirilmesi ve yönetim anlayışı içerisinde bir kamuoyunun oluşturulması gerektiği belirlenmiştir.
- Kamu yönetiminde dönemin başına kadar süre gelen tepeden inme ve tek taraflı anlayıştan vazgeçilmesi gerektiği belirlenmiştir,
- Kamu yöneticilerinin ve özellikle hükümetin halka hesap verme sorumluluğundaki eksikliklerin giderilip bu şekilde katılımcılığı, kamu ile halk arasındaki diyalogu ve işbirliğini arttıracak etkili bir yönetim anlayışın geliştirilmesi hedeflenmiştir,
- Kamu kaynaklarının kullanılması ve bunların yerel yönetimlere aktarılması hususunda tüm bu icraatları halka açık ve yolsuzluklardan arınmış şeffaf bir şekilde yapılması gerektiği belirlenmiştir,
- Belki de dönem içerisinde kamu yönetiminde en büyük eksiklik olarak göze çarpan çağdaş bir kamu yönetimi anlayışının oluşabilmesi için kamu yönetiminin; merkeziyetçi ve katı hiyerarşik yapıdan arındırılması, halka açık bir şekilde denetleme yapılıp katılımın sağlanması,

kırtasiyeciliğin azaltılması, örgütsel büyümenin sağlanması ve kamu işlerinin sunumundaki hantallığın giderilmesi ile birlikte kayırmacılığın da önüne geçilmesi 58. Hükümetin kamu yönetim anlayışında hayata geçirmeyi planladığı yeniliklerdir.

59. Hükümet Programı (2003-2007)

Türkiye Cumhuriyeti 59. Hükümeti 14 Mart 2003 ile 29 Ağustos 2007 tarihlerini kapsayan dönemdir. Bu dönem içerisinde kamu yönetimi anlayışında yapılması planlanan reformlar “çağdaş yönetim anlayışı”, “katılımcı ve çoğulcu demokrasi” ve “yönetimde etkinlik” ilkeleri kapsamında daha çok yerel yönetimler üzerinden gerçekleştirilecek olan bir reform programıdır. Dönemin reform adımları şu şekilde sıralanabilir:

- Yerel yönetimlerde kapsamlı bir reform yapılması gerektiği belirlenmiştir,
- Yönetimde şeffaflığı sağlamak ve verimliliği artırmak için kamuya ve parlamentoya performans raporu sunulmasına yönelik Bilgi Edinme Hakkı Kanunu’nun çıkarılması için gerekli çalışmalar yapılmıştır,
- Kamu kurumlarındaki hizmetlerin sunumu sırasındaki şekilcilik, kırtasiyecilik ve verimsizliğin giderilmesi için gerekli mevzuat ve idareleri daha sade bir hale getirmek hedeflenmiştir,
- Bürokratik süreci kısaltmak için e-Devlet uygulamasının geliştirilip daha yaygın bir kullanım alanının oluşturulması sağlanmak istenmiştir,
- Kamu personelinin işin niteliği doğrultusunda eğitilmesi hedeflenmiştir,
- Liyakat ve fırsat eşitliğinin ön planda tutulacağı ve bu sayede yozlaşmacılığın önüne geçilecek ilkeler belirlenip bunların hayata geçirilmesi planlanmıştır.

60. Hükümet Programı (2007-2011)

Türkiye Cumhuriyeti 60. Hükümeti 29 Ağustos 2007 ile 6 Temmuz 2011 tarihlerini kapsayan dönemdir. Bu dönemde kamu yönetim anlayışında yapılan yenilikler 58. ve 59. Hükümet Dönemlerindeki yapılanların bir devamı niteliğindedir. “Devlet millete hizmet için vardır” anlayışıyla yola çıkılan bu dönemde vatandaşlar karar alma süreçlerine daha fazla dâhil edilmek istenmiş ve kamunun işlemlerinin vatandaşın bilgisinde ve denetiminde yürütülmesi hedeflenmiştir. Böylece kamuda daha şeffaf bir yönetim anlayışı tercih edilmiştir. Dönem içerisinde kamu yönetiminin temel amacının halkın yaşamını kolaylaştırmak ve güvenli bir şekilde refah bir hayat sürmelerini sağlamak olarak ifade edilmiştir. Kamu yönetimindeki hizmetlerin sağlanmasında hantallığın hala giderilmemiş olduğu tespit edilip teknolojik gelişmelerden daha fazla yararlanılmasına ve e-Devlet uygulamasının kapsamının genişletilmesine karar verilmiştir. Böylece kamu yönetiminin, çağın getirdiği koşullara uygun bir hale getirilmesi hedeflenmiştir.

61. Hükümet Programı (2011-2014)

Türkiye Cumhuriyeti 61. Hükümeti 6 Temmuz 2011 ile 28 Ağustos 2014 tarihleri arasındaki dönemdir. Bu dönem içerisinde kamu yönetimi anlayışında yapılan reformları şu şekilde sıralayabiliriz:

- Geçmiş dönemden gelen vatandaş odaklı yönetim anlayışına bu dönem içerisinde de devam edilecektir,

- Merkezi yönetim reformları üzerinde durulup, yerel yönetimlerin hizmet ve imkânları daha kolay bir hale getirilecektir,
 - Nüfusu 750.000'i aşan yerlerde Büyükşehir Belediyeleri kurulup yerel yönetimlerde yeni bir anlayış hayata geçirilmiştir,
 - İç denetim sisteminin daha iyi çalışabilmesi için Kamu Mali Yönetimi Reformu üzerinde çalışılmıştır,
 - Kamuda teknolojik gelişmeye önem verilip “kâğıtsız ofis” döneminin başlatılması planlanmıştır,
62. Hükümet Programı ile birlikte 63, 64, 65 ve 66. Hükümetlerde kamu yönetimi anlayışında hayata geçirilmek istenen yenilikler birbirini takip eder niteliktedir. Bu dönemlerde kamuda gerçekleştirilmek istenen yenilikleri şu şekilde sıralayabiliriz:
- Merkezi ve yerel yönetimler daha güçlü bir hale getirilip, hizmet odaklı, strateji geliştirme, izleme ve denetleme görevleri daha da güçlendirilecektir,
 - Kamu kurumlarının politika yapma süreçlerindeki gücü arttırılıp onlara uygun bir kaynak akışının sağlanması hedeflenmiştir,
 - Yerel yönetimleri daha hizmet odaklı bir hale getirerek güçlendirip, öbür taraftan merkezi yürütmenin strateji geliştirme, strateji koyma, izleme ve denetleme işlemlerini geliştirip daha katılımcı ve şeffaf bir hale büründürülmesi hedeflenmiştir,
 - Kamu kurumlarının politika yapma, hazırlama, uygulama ve bu politikaları izleyip değerlendirmesi konusunda mevcut konumlarını daha da güçlendirecek bir kaynak akımının sağlanması gerektiği belirlenmiştir,
 - Kamu yönetim sisteminde iyi yönetimin devamlı bir şekilde sağlanması ve gelişmesine yardımcı olabilmek için “ İyi Yönetişim İzleme ve Eşgüdüm Grubu” oluşturulmuştur,
 - Kamu kurumlarında izin alma ve görüş sorma gibi işlemlerin daha kısa ve daha hızlı bir hale gelmesi için yeni mekanizmaların oluşturulması hedeflenmiştir,
 - Hesap verebilirlik, katılımcı, şeffaf, hizmet sonucuna odaklı, teknolojiye dayanarak ve bürokratik işlemlerde sadelik gibi ilkelerin hayata geçirilmesi hedeflenmiştir,
 - X. Beş Yıllık Kalkınma Planı'nda belirlenen stratejik planları temel alarak ona odaklı bir şekilde faaliyetini sürdürmesi hedeflenmiştir,
 - Kent hizmetlerinin daha hızlı, sağlıklı ve daha ekonomik bir şekilde devamının sağlanabilmesi için bütünleşmiş Kent Yönetim Bilgi Sistemi kurulup, kamu yönetimi işlemlerinin vatandaşlara daha iyi bir şekilde sunulması için bir önceki dönemde hazırlanan Şeffaflık Paketi'nin hızlıca hayata geçirilmesi hedeflenmiştir,
 - Başbakan Yardımcısı gözetiminde bir “reform görev gücü” oluşturulup tüm bu atılan adımların etkin bir şekilde yürütülmesinin takip edilmesi sağlanmıştır.

SONUÇ

Küreselleşmenin artması, teknolojik gelişmelerin yaşanması, Avrupa Birliği uyum süreci ve değişen hükümetlerin etkisiyle birlikte Türkiye'de kamu yönetimi anlayışı ile ilgili sürekli bir gelişmenin ve değişimin olması gerektiği ortaya çıkmıştır. Geçmişten beri uygulana gelen geleneksel yönetim anlayışından yeni bir yönetim anlayışına geçilmenin gerekliliği hem ulusal

alandan hem de uluslararası alanda kendini hissettirmiştir. 2000'li yıllar ile birlikte Yeni Kamu Yönetimi anlayışı olarak ifade edilen bu reform çalışmaları, Türkiye gündeminde önemli yer tutmuştur. Yapılan reform çalışmalarının yeni olması neticesinde hedeflenen düzeye bir türlü ulaşamamış, gerek beşer yıllık kalkınma planlarıyla gerekse hükümet programlarıyla sürekli aynı konular üzerinde durulup, bunların nasıl daha iyi bir hale getirilebileceği üzerine çalışmalar yapılmıştır. İşte bu yüzden 2000'li yıllarda kamu yönetimi bağlamında yapılan reform çalışmaları hiç azımsanmayacak bir öneme sahip olmuştur.

Hükümetin ve kamu bürokrasisinin görev ve yetki alanına giren yeni kamu yönetimi anlayışı, var olan gelenekçi kamu yönetimi anlayışından uzaklaşıp yönetimde reform çalışmaları yaparak, çağın gereksinimlerine uygun ve teknolojik bir hale getirilmek istenmiştir. Ülkemizdeki reform çalışmalarına ulusal faktörlerin etkisi olduğu kadar uluslararası toplulukların da ciddi katkısı olmuştur. Bunlara belki de en önemli örnek olarak gösterilen Avrupa Birliği uyum süreci içerisinde kamu yönetimi anlamında Kopenhag Kriterleri esas alınarak yapılan düzenlemelerin hemen hemen hepsi bu kriterlerle uyumlu bir hale getirilmeye çalışılmıştır. Yine OECD ve IMF gibi uluslararası kuruluşlar göz önüne alınarak yapılan tüm yasal düzenlemeler, kanun hükmünde kararname, yönetmelikler ve genelgeler bu kuruluşlar ışığında değişime uğrayıp yeni bir hal almıştır.

Yeni kamu yönetimi anlayışı ile birlikte hayata geçirilen kamu yönetimindeki reformlar küreselleşmenin de etkisi ile birlikte ülkemizde önemli değişikliklere yol açmıştır. Bu yeni kamu yönetimi reformlarının amaçları; halka daha iyi ve daha hızlı hizmet sunmak, sunulan bu hizmetleri daha kolay bir hale getirmek, günümüz şartlarına uyumlu bir hizmet sağlamak ve tüm bu paydaşlarla birlikte halkın memnuniyetini kazanabilmek olmuştur. Tüm bu maddelerle birlikte kamu yönetimini daha hesap verilebilir, şeffaf, tarafsız, açık ve demokratik bir yapıya kavuşması istenmiştir. Özellikle kamu kurumlarındaki yöneticiler için etik kurulunun getirilmesi, mevzuatların daha sade bir şekil alması, teknolojiye daha fazla yararlanılıp kırtasiyeciliğin azaltılması ve Bilgi Edinme Kanunu'nun getirilmesi 2000'li yıllarda kamu yönetimi alanında yapılan reformların getirdiği yeniliklerdir. Tüm bunlara rağmen, dönem içerisinde reform çalışmalarını yapan siyasi zihniyet hep aynı ve arkasında ciddi bir halk desteği olmasına rağmen, gerek kalkınma planlarıyla gerekse hükümet programları yoluyla yapılan reform çalışmaları hep birbirinin benzeri niteliğinde olup, yapılan değişiklikler bir türlü istenilen sonucu verememiştir.

KAYNAKÇA

- Resmi Gazete. (2000) .<https://www.sbb.gov.tr/wp-content/uploads/2018/11/Sekizinci-Beş-Yıllık-Kalkınma-Planı-2001-2005.pdf> (E.T. 20.06.2021)
- Resmi Gazete. (2006),. <https://www.sbb.gov.tr/wp-content/uploads/2018/11/Dokuzuncu-Kalkınma-Planı-2007-2013%E2%80%8B.pdf> (E.T. 20.06.2021)
- Resmi Gazete. (2013). <https://www.sbb.gov.tr/wp-content/uploads/2018/11/Onuncu-Kalkınma-Planı-2014-2018.pdf> (E.T. 20.06.2021)
- https://www.ekodialog.com/kamu_yonetimi/kamu_yonetimi_nedir.html (E.T. 20.06.2021)
- Türkiye Büyük Millet Meclisi. (1999-2002). 57. Hükümet Programı. https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/tbmm_internet.anasayfa (E.T. 20.06.2021)
- Türkiye Büyük Millet Meclisi. (2002-2003). 58. Hükümet Programı. https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/tbmm_internet.anasayfa (E.T. 20.06.2021)

Türkiye	Büyük	Millet	Meclisi,.	(2003-2007).	59.	Hükümet	Programı.
https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/tbmm_internet.anasayfa (E.T. 20.06.2021)							
Türkiye	Büyük	Millet	Meclisi.	(2007-2011).	60.	Hükümet	Programı.
https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/tbmm_internet.anasayfa (E.T. 20.06.2021)							
Türkiye	Büyük	Millet	Meclisi.	(2011-2014).	61.	Hükümet	Programı.
https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/tbmm_internet.anasayfa (E.T. 20.06.2021)							
Türkiye	Büyük	Millet	Meclisi.	(2014-2015).	62.	Hükümet	Programı.
https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/tbmm_internet.anasayfa (E.T. 20.06.2021)							
Türkiye	Büyük	Millet	Meclisi.	(2015-2015).	63.	Hükümet	Programı.
https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/tbmm_internet.anasayfa (E.T. 20.06.2021)							
Türkiye	Büyük	Millet	Meclisi.	(2015-2016).	64.	Hükümet	Programı.
https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/tbmm_internet.anasayfa (E.T. 20.06.2021)							
Türkiye	Büyük	Millet	Meclisi.	(2016-2018).	65.	Hükümet	Programı.
https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/tbmm_internet.anasayfa (E.T. 20.06.2021)							
Türkiye	Büyük	Millet	Meclisi.	(2018-Görevde).	66.	Hükümet	Programı.
https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/tbmm_internet.anasayfa (E.T. 20.06.2021)							

Acar, A. ve Sevinç, İ. (2009). 1980 Sonrası Türk Kamu Yönetiminin Merkez Örgütünde Yapılan Reform Çalışmaları. Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi. Sayı 13. s. 19-37.

Ay, H. ve Yeşildağ, D. (2019). 2000 Sonrası Dönemde Türkiye’de Kamu Yönetimi Reformu: Aktörler ve Yasal Düzenlemeler Bağlamında Bir Değerlendirme. Kayfor 17 Bildiriler Kitabı. s. 1133-1148.

Karcı, Ş. M. (2015). Küresel Dinamikler Etkisinde 2000’li Yıllarda Türkiye’de Kamu Yönetimi ve Demokratikleşme Reformu. Akdeniz İ.İ.B.F. Dergisi. Sayı: 30. s. 40-64.

Mamur Işıkcı, Yasemin, (2017), Türkiye’de İdari Reform Çalışmalarının Tarihsel Perspektif Açısından Değerlendirilmesi, Muş Alparslan Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, Cilt: 5, Sayı: 1, s. 167-192

Turan, E. (2015). Kamu Yönetiminde Reform. Palet.

Uçar, M. ve Karakaya, A. (2014). Yönetimsel Reformlar Perspektifinden Türkiye’de Yönetimin Gelişimi Üzerine Bir İnceleme. Karabük Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, Cilt: 4, Sayı: 2, s. 152-169,

Yılmaz, O. (2001). Kamu Yönetimi Reformu: Genel Eğilimler ve Ülke Deneyimleri. DPT İktisadi Sektörler ve Koordinasyon Genel Müdürlüğü Hukuki Tedbirler ve Kurumsal Düzenlemeler Dairesi Başkanlığı.